

STAUNTON/HIEPPMAN

september 1992

Clubblad

schaakgezelschap

9^e Jaargang

Nr. 1

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>PAGINA</u>
BESTUURSSAMENSTELLING	2
SCHAAKKALENDER	2
VAN DE REDACTIE	3
BRIEF VAN DE REDACTEUR VAN DE NOSBO MEDEDELINGEN	4/5
50 JAAR GELEDEN (14)	6
AGENDA ALGEMENE LEDENVERGADERING	6/7
TOELICHTING ALV AGENDAPUNTEN	8/9/10
JAARVERSLAGEN	11-14
FINANCIËLE STUKKEN	15
VOORSTEL VOOR EEN BEKERCOMPETITIE	16
KNSB COMPETITIE, DE KWESTIE VAN DEGRADATIE ALS SLECHTSTE 8-STE	16
SCHAKEN EN VERSTROOIDHEID	17
GRONINGEN 7 - SISSA 6. NOPPEN SPEELDE VOOR NOPPES.	17
DAMESSCHAAK. EEN EXTRA MARSOPGAVE	18
BOBBY GAAT WEER SCHAKEN EN JANNES STOPT MET DAMMEN	19/20
MARSOPGAVEN. MICHAEL TAL OVERLEDEN	

BESTUURSSAMENSTELLING

TEL:

VOORZITTER	P.W.MULDER, J.M. DEN UYLSTRAAT 91	265258
SECRETARIS	W.LOUWMAN, MARSMANLAAN 6	266268
PENNINGMEESTER	E. HOFKAMP, KAM.ONNESSTRAAT 158	253128
INT.COMP.LEIDER	N.SCHELLINGERHOUT, G.PIRESTRAAT 53	252343
EXT.COMP.LEIDER	WORDT WAARGENOMEN DOOR DE VOORZITTER	
REDACTEUR/MAT.COM.	P.R.DIJKHUIS, WEST.DRIFT 68, HAREN	349355
JEUGDLEIDER	R.TER STEEG, BORNEOPLEIN 16	710351

SPEELLOKAAL

SPEELTUINGEBOUW HELPMAN-OOST, GROENESTEINLAAN 16	252628
--	--------

SCHAAKKALENDER

4/5 SEPTEMBER	GAMBIETTOERNOOI
7 SEPTEMBER	EERSTE RONDE INTERNE COMPETITIE
12 SEPTEMBER	RAPID TOERNOOI S.C. GRONINGEN
14 SEPTEMBER	ALG.LEDENVERGADERING
19 SEPTEMBER	EERSTE RONDE KNSB COMPETITIE. THUIS TEGEN LASKER.
21 SEPTEMBER	TWEDE RONDE INTERNE COMPETITIE
10 OCTOBER	TWEDE RONDE KNSB COMPETITIE. UIT TEGEN ZSG- ZWOLLE

VAN DE REDACTIE

IN DIT NUMMER UITGEBREID AANDACHT VOOR DE KOMENDE JAARVERGADERING DIE OOK WEER ENKELE PERSONELE WISSELINGEN IN HET BESTUUR MET ZICH MEE ZAL BRENGEN. AAN ENKELE ZAKEN ZAL HELAAS WAT MEER AANDACHT BESTEED MOETEN WORDEN DAN NORMAAL EN DAT BETREFT DAN DE GANG VAN ZAKEN BIJ DE NOSBO, DE HUISVESTING EN DE JEUGD. EN VERDER IS ER EEN VOORSTEL TOT HET HOUDEN VAN EEN BEKERCOMPETITIE.

DE INVITATIEGROEP VAN HET GAMBIET-TOERNOOI BESTAAT DIT JAAR UIT GERT PIETERSE, FRITS KRUDDE (AFKOMSTIG VAN ACHTER DE BRUG BIJ ZWOLLE) EN DE GRONINGSE SPELERS JOOP HOUTMAN EN JAAP BROUWER. HET TOERNOOI IN WOLVEGA ZAT ONS LELIJK IN DE WEG MAAR MET HET UITEINDELIJKE RESULTAAT ZIJN WE TOCH ZEER TEVREDEN.

HET VOLGENDE CLUBBLAD VERSCHIJNT 2 NOVEMBER. COPIE INLEVEREN UITERLIJK OP DE CLUBAVOND VAN 26 OCTOBER.

Tammo Platje
Torenstraat 8
9988 SP Usquert

3

21 juli 1992

Aan bestuur en redactie
Schaakgezelschap Staunton/Helpman
te Groningen

Beste Schaakvrienden,

In het laatste nummer van uw clubblad meent u mijn functioneren als bestuurslid ter discussie te moeten stellen. U schrijft onder meer: "Natuurlijk moet men niet kleinzerig doen en mag er best eens een kritische noot worden aangeslagen, ook in de richting van het NOSBO-bestuur. Maar wanneer belangrijke bestuursvoorstellen worden gekraakt, dan gaat men over de schreef. De redakteur maakt deel uit van het NOSBO-bestuur en bestuursvoorstellen dienen door bestuursleden te worden verdedigd, ook al zijn ze persoonlijk het er niet mee eens."

Als ik u goed begrijp mag er over onbenulligheden en/of zaken van ondergeschikt belang best eens een kritische kanttekening worden gemaakt, over belangrijke zaken echter dient één front te worden gevormd. En daar verschil ik fundamenteel met u van mening. Ik meen dat juist bij belangrijke zaken alle voors en tegens meegewogen moeten worden voor tot een definitieve besluitvorming op een ALV wordt overgegaan. Mijn bezwaren en argumenten tegen het aanstellen van een banenpooler kent u niet en als ik het goed begrijp wilt u die ook niet kennen. Sterker nog, u bent zelfs van mening dat ik tegen beter weten in zaken moet gaan verdedigen die ik niet verdedigen kan. Ik ben niet bereid mijn eigen geloofwaardigheid te grabbel te gooien.

Op de laatste ALV werd me door mijn medebestuursleden verboden mijn bezwaren kenbaar te maken, ik heb dat onder protest geaccepteerd en aan het eind van de vergadering te kennen gegeven dat dit wat mij betreft éénmalig was geweest. Laat me wat dit betreft volstaan met de opmerking dat de vijfde mei van dit jaar in het teken stond van het recht op vrije meningsuiting en dat ik daar naar het schijnt een andere inhoud aan geef dan uw bestuur en redactie.

Voor mij ligt het wat dit betreft simpel. Mochten uw opvattingen wat betreft bestuursleden van de NOSBO door de ALV worden gedeeld en mocht er ooit in die zin worden besloten dan is er voor mij in een dergelijk bestuur geen plaats meer. "Noblesse oblige," zette u als kopje boven bedoeld artikeltje: adeldom legt verplichtingen op! Alsof je, als je tot bestuurslid van de NOSBO wordt gekozen, in de adelstand wordt verheven. Ik zie dat iets anders.

Vogels van diverse pluimage bevolken de NOSBO. Met verschillende opvattingen, achtergronden, inzichten. Wat ze gemeenschappelijk hebben is hun schaaksport. En als het goed is zou een NOSBO-bestuur daar een afspiegeling van moeten zijn, met verschillende opvattingen, achtergronden, inzichten. En een gemeenschappelijk doel: het bevorderen van onze schaaksport.

Er valt meer over te zeggen. In het kader van deze brief echter voert dat te ver. Ik ben echter altijd bereid waar en wanneer dan ook mijn opvattingen toe te lichten of ter discussie te stellen.

Met vriendelijke groeten,

Tammo Platje

"Ik ben het oneens met alles wat u gezegd heeft, maar zal tot mijn laatste ademtucht uw recht verdedigen het te zeggen."

Voltaire.

50 jaar geleden. (14)

De conflicten tussen de georganiseerde schakers en de bezetter.(3)

In het augustus/september nummer 1940 van het Tijdschrift treft men een mededeling aan dat Hartogensis is afgetreden als secretaris en van functie heeft gewisseld met Jungman. Wellicht dat het weerzinwekkende geschrijf in Het Nationale Dagblad er iets mee te maken heeft gehad, want Hartogensis was jood. In ieder geval kreeg de KNSB hiermee een trieste primeur en daarbij kwam dat men met Jungman een NSB-er benoemde op de meest cruciale post in het bestuur. Een geweldige miskleun met verstrekkende gevolgen, die zou leiden tot een crisis, die uniek is geweest in de sportwereld. Na de oorlog zou men stellen dat men voor 1940 niet wist dat Jungman er nazi-sympathieën op na hield. Dat zal wel zo zijn, maar het is zeer onaannemelijk dat men dat nog niet in de gaten had in de zomer van 1940. En omdat het een wisseling van bestuursfuncties betrof kwam de Bondsraad er niet aan te pas.

Het vervolg laat zich raden. In het april 1941 nummer van het Tijdschrift treft men bij de rubriek "Mutaties" het volgende bericht aan: " Zeer tot zijn leedwezen maakt het Bondsbestuur bekend dat de heer J.C.Hartogensis heeft bedankt als bestuurslid". In het juni/juli nummer wordt aan zijn vertrek aandacht geschonken en wordt hem in warme bewoordingen dank betuigd voor de diensten die hij gedurende 20 jaar aan de KNSB heeft bewezen.

Tezamen met Hartogensis vertrok ook Landau uit de gelederen van de KNSB. Hij was één van de medewerkers van het Tijdschrift waarin hij de rubriek "Openingen" verzorgde. In tegenstelling tot het vertrek van Hartogensis waarbij men kennelijk de behoefte voelde om een duidelijk protest te laten klinken, ging het vertrek van Landau juist bijzonder geruisloos, hetgeen echter zeer wel in overleg met hem of met zijn instemming kan zijn geschied. In het Tijdschrift gaat dat op de volgende subtiële manier.

April 1941. Rubr. Openingen: S.Landau, Sarphatiepark 3, A'dam

Mei 1941. Rubr. Openingen: Corr. adres Sarphatiepark 3, A'dam

Juni/Juli '41. Rubriek vervalt zonder opgave van redenen.

Aug. 1941. Rubr. Openingen: K.J.Nieukerke, Noordeinde 12, Den Haag

En zo was aan het begin van het Bondsjaar 1941-1942 het eerste actiepunt van de bezetter voltooid. De joden waren uit de clubs verwijderd.

In dezelfde tijd verdween ook het predicaat "Koninklijk" waaraan stilzwijgend werd voorbijgegaan. Het was nu weer het "Tijdschrift van den Nederlandsche Schaakbond" en in het spraakgebruik ging men over tot iets als Ne-Scha-Bo ter vermindering van de stuitende lettercombinatie, die er van de KNSB over bleef zonder de K.

Ongetwijfeld vooral doordat men in de KNSB (We blijven deze benaming maar aanhouden) een nationaal-socialist op een sleutelpositie had zitten, werden door het Commissariaat van Müller-Lehning pogingen ondernomen om de KNSB om te turnen tot een organisatie naar Duits model. En men had ook iets te bieden. Indien de KNSB meewerkte dan zou het Commissariaat er voor zorgen dat alle nog niet aangesloten schakers deel zouden gaan uitmaken van de KNSB.

Nu was het in de schaaksport niet zo dat er concurrerende bonden waren. Niet bij de KNSB aangesloten bonden en clubs hadden een ledenbestand dat vrijwel geheel bestond uit recreatieschakers en aansluiting bij de KNSB kostte een paar centen. Het ging echter wel om meer dan 1000 schakers en indien die over de streep konden worden getrokken dan was dat natuurlijk niet te versmaden. Wat de nieuwe organisatie betrof, zette het Commissariaat de zaken niet direct op scherp. Als er maar een centraal geleide bond kwam met uniforme reglementen voor alle clubs waarin geen plaats meer was voor zelfstandige regionale bonden dan was al een stap in de goede richting gemaakt. Onnozele lieden die nog niet overtuigd waren van het 1000-jarige rijk van Hitler zouden de ogen wel spoedig open gaan en dan zag men wel verder. Dus kwam men met een reorganisatie model waarin o.a. een einde kwam aan de zelfstandigheid van de Onderbonden. Bovendien had men een manco ontdekt in de bestaande organisatie. Indien zich namelijk een nieuw opgerichte schaakclub (misschien dacht men aan een NSB-club) bij een Onderbond zou aanmelden en de Onderbond zou weigeren deze club te accepteren dan was er een probleem. In december 1941 legde het KNSB bestuur het voorstel voor aan de Bondsraad, die duidelijk maakte er niets voor te voelen en met het aangedragen "probleem" wel raad wist door met algemene stemmen de volgende motie aan te nemen.

***De Bondsraad, bijeen op 20 december 1941
besluit:***

***Een vereeniging, die lid wil worden, zal
door het Bestuur van den Nederlandschen
Schaakbond aan een Onderbond toegewezen
moeten worden, als geen Onderbond ze
vrijwillig wil aannemen.***

Verder vernam men tot genoegen dat de Amsterdamse Kantoorschaakbond, het West-Brabants Schaakverband en de Twentse Schaakbond zich hadden aangesloten bij de KNSB. En dus ging iedereen tevreden naar huis. De eerste poging van de bezetter om zich met de gang van zaken in de KNSB te bemoeien was mislukt en men had een forse ledenwinst geboekt.

De landelijke organisaties van lichamelijke sporten hadden niet met dit soort problemen te maken. Daar waren Harster en zijn stroman Karel Lotsy druk bezig met het in praktijk brengen van punt 2. En daarbij moest men heel wat weerstanden overwinnen want naast een neutrale bond bestonden daar veelal een katholieke en een christelijke bond en waar dat niet het geval was waren er wel korte-baan rijders die om geldprijzen reden en daarom geen deel uit konden maken van een bond van lange-baan schaatsters die slechts lauwerkransen e.d. voor hun prestaties ontvingen. Zij stonden dus voor een hele klus, die ze overigens met redelijk succes volbrachten, uiteraard wel met het dreigement achter de hand dat onwelwillige bonden zouden worden geliquideerd. Na de oorlog bleven overigens veel van deze geforceerde fusies bestaan en men mag misschien stellen dat deze gedwongen éénwording met het afschaffen van de fietsplaatjes het enige positieve is dat de bezetting heeft voortgebracht.

(wordt vervolgd)

Agenda algemene ledenvergadering op maandag 14 september 1992.
 Aanvang 19.45 uur precies.

1. Opening
2. Notulen ALV dd. 16 september 1991. (zie clubblad 8/2.)
3. Ingekomen stukken. (zie toelichting)
4. Bestuursmededelingen. Bij dit punt zal o.a. de situatie aan de orde worden gesteld m.b.t. de huidige accommodatie en de gang van zaken bij de NOSBO die het bestuur met zorg vervuld. (zie toel.)
5. Jaarverslagen (zie de betreffende pagina's in dit nummer)
6. Financiën
 - a) Verslag kascommissie over de exploitatierekening 1991-1992 en de balans per 1 augustus 1992.
 - b) Bespreking bovengenoemde stukken.
 - c) Benoeming nieuwe kascommissie
 - d) Begroting voor het verenigingsjaar 1992-1993.
7. Jeugdzaken (zie de toelichting)
8. Bestuursverkiezing
 Statutair aftredend zijn de voorzitter en de interne wedstrijd-leider. De voorzitter stelt zich herkiesbaar, voor de functie van interne wedstrijdleader stelt het bestuur kandidaat de heer M. Zeevaarder. De jeugdleader treedt tussentijds af. In zijn plaats stelt het bestuur geen nieuwe kandidaat voor.
 In de functie van externe wedstrijdleader die vacant is door het vertrek van de heer Y.Blom stelt het bestuur kandidaat de heer G.Pieper. Tegencandidaten kunnen worden ingediend bij de secretaris bij voorkeur op de clubavond van 7 september.
9. Prijsuitreiking.

PAUZE

- 10 Bespreking externe competitie
11. Bespreking interne competitie
12. Bespreking clubblad
13. Bespreking bibliotheek/materiaal (zie de toelichting)
14. Bespreking gambiet toernooi.
15. Benoeming afgevaardigden naar de NOSBO vergadering
16. Rondvraag
17. Sluiting

Toelichting.

- ad 3). Een brief van Redacteur van de NOSBO mededelingen is in zijn geheel in dit nummer opgenomen.
- ad 4). Het contract met de BSV loopt eind dit jaar af. De lastenverhoging die de BSV ons in het vooruitzicht heeft gesteld zijn zodanig, dat wij moeten omzien naar een andere speelzaal, hoewel wij het zouden betreuren de huidige locatie te moeten verlaten. Het bestuur maakt zich zorgen over de gang van zaken bij de NOSBO. Wij hebben tegen de benoeming van een banenpooler gestemd, primair omdat de financiële dekking ontbreekt maar ook omdat wij onze twijfels hebben of hier de juiste koers wordt ingeslagen, zeker op wat langere termijn bezien. Beide argumenten gelden in mindere mate ook voor de NOSBO krant, omdat de weg terug hier zonodig op korte termijn kan worden ingezet.
- ad 6). Het bestuur stelt voor om op de avonden dat er bezoekende teams zijn iemand te benoemen die verantwoordelijk is voor de kantine. Het tekort van ruim f 130 is weliswaar niet onrust-barend maar toch nog te hoog. Speciaal op "rommelige" avonden blijkt het tekort aan de hoge kant uit te vallen.

- ad 7). De heer R.ter Steeg treedt af als jeugdleider. De afgelopen jaren hebben geleerd dat voor een goede organisatie en begeleiding van de jeugd tenminste 2 personen nodig zijn. Het bestuur is er helaas niet in geslaagd geschikte kandidaten te vinden en ziet zich dan ook genoodzaakt om de vergadering voor te stellen de jeugdafdeling op te heffen. Voor die jeugdleden die aan de club verbonden willen blijven, zal een oplossing gezocht worden.
- ad 11). Het bestuur acht het aantal rondes te groot en stelt mede daarom voor om een bekercompetitie te organiseren. De winnaar daarvan ontvangt een wisselbeker, die door de weduwe van de heer P. Albers beschikbaar is gesteld. Een uitgewerkt voorstel treft U in dit nummer aan. Een alternatief zou kunnen zijn om op één avond 2 rapid-partijen tegen dezelfde tegenstander te spelen met een speeltijd van één uur per persoon per partij.
- ad 13). Gelukkig kunnen van dit front redelijk goede berichten worden gegeven. Er zijn gelukkig heel wat boeken teruggekeerd. Hieronder volgt een overzicht van uitgeleende en nog steeds vermiste boeken. Gaarne een ieders aandacht en wie de schoen past trekke hem aan! De serie "Moderne Eröffnungstheorie" zal door aankoop van de delen 7.18 en 21 weer op peil worden gebracht, waarmee overigens na het vallen van de Muur wel een bedrag van bijna f 100 is gemoeid. De openingsboeken zullen voortaan achter slot gaan. een sleutel is in het bezit van de interne werstrijd-leider en de redacteur/mat. commissaris.

Overzicht uitgeleende en verdwenen boeken. (31 juli 1992)

Uitgeleend.

<u>Naam.</u>	<u>Datum.</u>	<u>Titel.</u>	<u>deel</u>
De volgende keer wordt dit gedeelte niet meer afgeplakt.	18-4-1991	Moderne Eröffnungstheorie	4
	24-2-1992	"	5
	6-7-1992	"	11
	16-5-1988	Euwe, Openingen	10A
	16-5-1988	"	1B
	6-7-1992	"	8A
	6-7-1992	"	8B
	3-2-1992	Encyclopedie	E
	14-3-1986	De Schaakopening, Enklaar	5
	5-11-1990	New in Chess, 1988-8	

Boeken, die sinds oktober 1987 uit de bibliotheek zijn verdwenen of zijn uitgeleend zonder registratie.

Euwe	Openingen, deel 8C	
Euwe	Openingen, deel 11A	
Euwe	Openingen, deel 11C	(sinds december 1991)
Suetin	Moderne Eröffnungstheorie, deel 7	
Suetin	Moderne Eröffnungstheorie, deel 18	(sinds oktober 1991)
Polugajefski	Moderne Eröffnungstheorie, deel 21	
Euwe	Eindspel, deel 3	
Vukovic	Het offer in het schaakspel	
Bouwmeester	Het schaak der wrake	
Hort/Jansa	302 stellingen uit de meesterpraktijk	(sinds maart 92)

Bovenstaande lijst bevatte in november 1991 nog 15 boeken, zoals u in clubblad 8/2 heeft kunnen lezen.

Jaarverslag secretariaat over 91/92

Het afgelopen jaar werd er door het bestuur zeven maal vergaderd. Regelmatig terugkerende onderwerpen waren de organisatie van het jeugdwerk, de bibliotheek, het verloop van in- en externe competitie en de relatie met de verhuurder van onze speelzaal B.S.V. In december 1991 werd met B.S.V. overlegd over o.a. de drankvoorziening. Daarbij werd van de kant van B.S.V. meegedeeld dat we vanaf 1-1-1993, na afloop van het huidige contract, drank bij hen dienen te kopen tegen een prijs van f 1,— per flesje. Het bestuur voorzag en voorziet vervelende financiële consequenties. Besloot daarom naar alternatieve locaties uit te zien.

In een brief aan de NOSBO werd geklaagd over het feit dat meerdere teams op een zelfde dag een thuiswedstrijd moesten spelen en het feit dat het door ons verstrekte verslag van het gambiettoernooi niet in de NOSBO-mededelingen werd opgenomen.

Het ledenbestand daalde van 64 naar 62. Daaronder zijn 12 gastleden en drie jeugdleden. De gemiddelde leeftijd is 45 jaar. Er waren 15 mutaties in het ledenbestand. Zeven leden wonen buiten de stad Groningen.

Wim Louwman

Jaarverslag van de jeugd.

Het clubkampioenschap was een tweestrijd tussen Sander Velema en Mardoek Schuurmans. Sander besliste de competitie in de slotfase en mag voor een jaar de beker mee naar huis nemen. Gefeliciteerd! Martin Ploeger werd dit jaar winnaar van de bekercompetitie.

Jaarverslag van de redacteur.

Er verschenen dit jaar wederom 6 nummers van gemiddeld 20 pagina's volgens het vertrouwde tijdschema. De verslaggeving van de NOSBO wedstrijden gaf een duidelijke verbetering te zien. Dit was ook het geval met het aantal schaaktechnische bijdragen vanuit de vereniging. Dank hiervoor aan Henk Davids, Dick Hummel, Henk Seyen, Jan Schepers en Michiel Zeevaarder.

Jaarverslag wedstrijdleader extern

Zoals u misschien weet is onze wedstrijdleader extern Yeb Blom nu definitief blijven plakken in Delft, zodat we afscheid van hem moeten nemen als bestuurslid. Het afgelopen seizoen heb ik zijn werkzaamheden waargenomen, maar gelukkig is het bestuur er in geslaagd een goede kandidaat voor deze post te vinden in de persoon van Gerald Pieper.

Het grootste wapenfeit van het seizoen 1991/92 is opnieuw het KNSB-behoud van Staunton/Helpman 1. Dit werd evenals vorig jaar gerealiseerd na een zinderende slotwedstrijd. Het is opmerkelijk dat het team van de twee degradanten (Sneek en Westergoo) verloor terwijl er tegen de nummers 1 en 2 (Keres en Lasker) werd gelijkgespeeld. Skore: 6 mp.uit 9/ 29 bp. U weet dat het eerste team op zaterdagen speelt. Gelukkig wisten veel klubleden de weg naar de thuiswedstrijden te vinden, zodat we van echte 'klubmiddagen' konden spreken.

Ook Staunton/Helpman 2 herhaalde de prestatie van vorig seizoen. Opnieuw werden in een vroeg stadium matchpunten kado gedaan, waardoor een tweede plaats het maximaal haalbare bleek. De overtuigende winst tegen kampioen Assen 2 geeft aan dat dat niet het doel was. Skore: 11 mp.uit 7/ 36 bp.

Staunton/Helpman 3 herbergt goede schakers, maar komt nog wedstrijdervaring tekort. Daardoor kwam het team onverwacht in de degradatiezone en daar hoort het niet. Dat bewezen de spelers in de laatste ronde: Tal werd gedecideerd teruggewezen. Skore: 5 mp.uit 7/ 26,5 bp.

Staunton/Helpman 4 eindigde in de middenmoot van de derde klasse, en het vertoonde spel belooft meer voor het komend seizoen. Skore: 5 mp.uit 6/ 16,5 bp.

Zowel in de KNSB-beker (0-4 bij Haren) als in de NOSBO-beker (1,5-2,5 tegen Dolle Toren) werden we in de eerste ronde uitgeschakeld.

Voor het eerst kwam onze klub met drie(!) teams op de proppen bij het NOSBO-snelschaakkampioenschap voor teams. Op dit jaarlijkse pandemonium wisten alle drie een tweede plaats te behalen, resp. in groep B,D en E.

Zeer verheugend is de grote deelname van individuele klubleden aan toernooien. Sukkes blijft daarbij niet uit: Poppe Dijkhuis won de reservegroep van het NOSBO-kampioenschap, en hij promoveert daarmee naar de hoofdgroep samen met Piet Mulder die derde werd. In diezelfde reservegroep behaalde Kruisinga een ratingprijs. Zo'n prijs was er ook voor Joop Hummel in groep 2 van het Telec-weekendtoernooi. Sander Velema behaalde hier zelfs een schoonheidsprijs (zie klubblad no.8-6). Louwman, Kruisinga, Arie Smit en Boter wonnen hun vierkampen bij ons eigen gambiettoernooi van 1991. Bart Romijn speelde deze zomer in Dieren (Open Ned.kampioenschap) en Leeuwarden (VB Accountants) en wist ongeslagen te blijven! Dat leverde hem twee vijfde prijzen op.

Naast deze prijswinnaars waren vele klubleden aanwezig bij toernooien: in of buiten de regio, als speler of als toeschouwer. Dat brengt mij bij mijn slotopmerking: Lever eens een verslagje of een leuke partij in bij de redakteur! We willen graag weten hoe het onze klubleden vergaat in de toernooien.

Piet Mulder.

Jaarverslag van de Wedstrijdleader Intern

Henk Seijen is de nieuwe clubkampioen. Nadat hij vorig jaar achter de finalisten vijfde werd, wist hij dit jaar door sterk spel de titel naar zich toe te trekken. De eindstand kunt u vinden in het vorige clubblad. Zoals ik daar meldde, ging de interne helaas als een nachtkaaars uit. De Europese voetbalkampioenschappen waren hier debet aan. Het opkomstpercentage viel dit jaar dan ook lager uit dan gebruikelijk: zo'n 43 procent. Wanneer we effecten als vrije rondes, externe wedstrijden, en dergelijk meenemen, komen we op ongeveer 55 procent.

Het aantal deelnemers aan de interne competitie bedroeg dit jaar 58, ongeveer gelijk aan het aantal deelnemers in het vorige seizoen. De beste nieuwkomer was C. Smit die op de achtste plaats beslag wist te leggen (en dat terwijl hij slechts 7 partijen speelde!). De grootste stijger was Sanders (33 → 9). Sterk was ook het optreden van Zeevaarder. Romijn en D. Hummel voeren het peloton aan.

Dit jaar werd er een poging gedaan de afgebroken partijen beter onder controle te krijgen. Dit ging over het algemeen bijzonder goed: Waren partijen het vorig seizoen vaak vele maanden lang afgebroken, nu lukte het meestal toch om een partij binnen 1 maand uit te spelen.

Zoals ik in het vorige clubblad al liet vallen: Dit was voorlopig mijn laatste jaar als wedstrijdleader intern. Ik heb deze functie vier jaar met groot plezier vervuld, maar drukke werkzaamheden elders nopen mij tot het neerleggen van deze taak. Het komend jaar zult u mij dus vaker achter het schaakbord dan achter de wedstrijdleaderstafel aantreffen.

Wedstrijdleader intern, Nico Schellingerhout

Financieel verslag 1991/1992

Goed nieuws en slecht nieuws van het financiële front. Het goede nieuws betreft de kantine-opbrengst, deze is ruim f 400 hoger dan vorig seizoen (respectievelijk f 1185 en f 1609). Verder bleek de verkoop van loten van de *Grote Clubactie* aan de leden een groot succes, opbrengst f 400,- voor de club. Ook dit jaar doen we weer mee aan deze actie en hopelijk met net zo'n succes.

Het slechte nieuws betreft de kantine-opbrengst en het Financieel verslag van vorig seizoen (clubblad 8-1). De eerder genoemde kantine-opbrengst (f 1609) over 1991/1992, had zo'n f 132 of wel 8,2 % *hoger* moeten zijn. Het betreft hier inkomstenderving als gevolg van *onbetaalde* consumpties door leden en niet-leden. Zo wel absoluut als relatief gezien, is deze inkomstenderving te fors. De penningmeester zal dan ook met een voorstel komen op de ledenvergadering.

De Exploitatie-rekening 1991 en de balans van het vorig seizoen (clubblad 8-1) bleken (nog) niet te kloppen. Waren het de eerste keer drukfouten die mij parten speelden (zie clubblad 8-2), deze keer lag het aan de penningmeester zelf die zich als gevolg van haastwerk vorig jaar augustus, vergaloppeerde in de financiële cijferbrei. In de Exploitatie-rekening 1991 stond bij *gambiet-tournooi* een bedrag van f 204, dit had f 281 moeten zijn. Het betrof een uitgave die *wel* was geboekt in het kasboek, maar ten onrechte niet is meegeteld. In de balans stond bij *kantine voorraad* f 169, dit had f 171 moeten zijn. Hier betrof het niet meegetelde btw. De consequenties van deze mutaties zijn: in de Exploitatie-rekening wordt *opbrengst kantine* f 2 lager (was f 1187, wordt f 1185) en het *nadelig saldo* f 79 hoger (was f 127, wordt f 206), in de balans wordt *kapitaal* f 2 hoger (was f 8061, wordt f 8063). Dit alles is ook terug te vinden in de *BIJLAGE* bij dit clubblad, zie aldaar.

Verder bleek de penningmeester niet goed op de hoogte te zijn van de zaalhuur tarieven van de kleine zaal en het gambiet-tournooi, want in het seizoen 1990/1991 rekende hij hier voor respectievelijk f 45 en f 160 i.p.v. f 35 en f 150. Daarom is in het seizoen 1990/1991 f 40 te veel betaald voor de kleine zaal en f 10 te veel voor het gambiet-tournooi 1990. Beide bedragen zijn terug gekregen via verrekening met de zaalhuur over 1991/1992 (zie *toelichting* Exploitatie-rekening).

**Doe mee aan het STAUNTON/HELPMAM
GAMBIET-TOERNOOI op 4 en 5 september**

Speeldata: Vrijdag 4 september 18.30-23.00
Zaterdag 5 september 13.00-17.30
18.30-23.00

Speeltempo: 40 zetten in 2 uur,
daarna uitvluggeren

Aanmelding: 050-139530 of 050-349355 en op
maandagavond 31 augustus op de
clubavond in het speeltuingebouw

Contributies, NOSBO afdracht en clubavonden

		contr. per lid	te ontvangen	afdracht p. lid
E(re) lid	2	f -,-	f -,-	f 57,75
S(enior) lid	41	120,-	4920,-	57,75
J(unior) lid	3	78,-	234,-	37,35
A(spirant) lid	2	27,-	54,-	26,45
G(ast) lid	13	68,-	884,-	-,-
	<u>61</u>		<u>f 6092,-</u>	
	====		=====	

Er is f 5900,- opgevoerd, rekening houdend met enig verloop van het ledental.

1992

aug.	24	31			
sept.	7	14	21	28	
okt.	5	12	19	26	
nov.	2	9	16	23	30
dec.	7	14	21	-	

18

1993

jan.	4	11	18	25		4
feb.	1	8	15	22		4
mrt	1	8	15	22	29	5
apr.	5	-	19	26		3
mei	3	10	17	24	-	4
juni	7	14				2

22

○ = kleine zaal

36 x f 80,- = f 2880,-
4 x 35,- = 140,-

f 3020,-
=====

Balans per 1 augustus 1992 (in hele guldens)

<u>Activa</u>	<u>1-8-91</u>	<u>1-8-92</u>	<u>Passiva</u>	<u>1-8-91</u>	<u>1-8-92</u>
materiaal	1047	970	kapitaal	8063	8055
bibliotheek	1316	1220	contributies	240	-
kantine voorraad	171	291	clubblad nr 6	-	pm
rente	345	303	reserve '96	-	250
kantine opbrengst	-	201	<u>gerserv.voor:</u>		
contributies	240	17	afschr.materiaal	105	97
sterrek.giro	4218	4471	afschr.biblioth.	132	122
plusrek.giro	1194	996	afschr.contrib.	-	120
kas en giro	9	175			
	<u>8540</u>	<u>8644</u>		<u>8540</u>	<u>8644</u>
	=====	=====		=====	=====

Toelichting balans

kantine opbrengst Betreft kantine-inkomsten over 1991/1992, die de voorzitter nog verschuldigd is aan Staunton-Helpman.

contributies Ook dit seizoen bleek een (nieuw) (gast)lid z'n contributie niet op tijd betaald te hebben.

reserve '96 Een jaarlijkse reserve t/m 1996 om in dat jaar het 125-jarig jubileum van de vereniging te kunnen vieren.

Exploitatie-rekening 1992 (in hele guldens)

<u>Ontvangsten</u>	91/92		92/93	<u>Uitgaven</u>	91/92		92/93
	begr	werk	begr		begr	werk	begr
contrib.	6100	6217	5900	afdr.NOSBO	3000	2903	3000
KNSB-reisvg.	500	700	600	zaalhuur	3220	3005	3020
kantine opbr.	1300	1408	1400	zaalh.KNSB	320	320	400
rente	300	348	320	wedst.kst	100	60	75
donaties	pm	100	pm	insch.KNSB	500	834	830
subsidie gem.	-	-	25	bibliotheek	80	36	100
incident.bate	-	61	-	materiaal	80	28	80
bijz.bate	-	400	200	clubblad	550	620	600
nadelig saldo	425	-	410	prijzen	75	160	150
				gamb.tournooi	450	548	350
				propaganda	-	200	-
				jeugd	-	9	-
				diversen	250	354	250
				batig daldo	-	157	-
	<u>8625</u>	<u>9234</u>	<u>8855</u>		<u>8625</u>	<u>9234</u>	<u>8855</u>
	=====	=====	=====		=====	=====	=====

Toelichting Exploitatie-rekening

kantine opbrengst. Zie ook balans.

subsidie gemeente. Afgelopen seizoen is geen reiskostensubsidie aangevraagd, omdat alle KNSB uitwedstrijden binnen de drie noordelijke provincies plaatsvonden. Voor het seizoen 1992/1993 wordt wel subsidie aangevraagd.

incidentele bate. Deze omvat: de verkoop van een oude schaak-klok opbrengst f 20, verkoop van gambietboekjes (f 31) en zaalhuur retour van GT '90 (f 10).

bijzondere bate. Betreft de verkoopopbrengst van loten van de *Grote Clubactie*.

zaalhuur. Het verschil tussen de begroting en het werkelijke bedrag (f 215) is het gevolg van: f 40 te veel begroot voor de kleine zaal, f 40 terug van seizoen '90/'91 en het feit dat drie keer vaker de kleine zaal werd gebruikt dan was voorzien (besparing f 135).

clubblad. Het werkelijke bedrag (f 620) is exclusief de drukkosten van het laatste clubblad (zie ook balans). De kostenexplosie van het clubblad is het gevolg van bijkomende kosten (porti, diagrammen e.d.) die voor een deel éénmalig zijn.

prijzen. De overschrijding is veroorzaakt door prijzen voor het snelschaken (VVV-bonnen f 75).

gambiet-tournooi. Het gambiet-tournooi '91 heeft meer middelen geleverd dan verwacht, hoofdzakelijk het gevolg van het hoge start- en prijzengeld voor de invitatiegroep. Maar gezien de vele publiciteit in de (schaak)pers, mede het gevolg van het feit dat de *redacteur* van dit clubblad grootmeester I. Rogers wist te strikken voor de invitatiegroep, lijkt me de budgetoverschrijding van dit lustrum tournooi gerechtvaardigd. Het komende gambiet-tournooi zullen we echter wat kalmer aan moeten doen, want we kunnen ons niet elk jaar een grootmeester permitteren !

propaganda. Betreft een advertentie in de KEI-krant vorig jaar augustus, heeft helaas geen nieuwe leden opgeleverd en is dus niet voor herhaling vatbaar.

HERZIENE Exploitatie-rekening 1991 (in hele guldens)Ontvangsten

	'90/'91		'91/'92
	begroot	werkelijk	begroot
contributies	f 6200	f 5739	f 6100
KNSB reisverg.	620	487	500
<u>kantine opbrengst</u>	1600	1185	1300
rente	230	313	300
donaties	pm	100	pm
subsidie gemeente	50	-	-
incidentele bate	-	160	-
<u>nadelig saldo</u>	-	206	425
	<u>f 8700</u>	<u>f 8190</u>	<u>f 8625</u>
	=====	=====	=====

Uitgaven

	'90/'91		'91/'92
	begroot	werkelijk	begroot
afdracht NOSBO	f 3000	f 2847	f 3000
zaalhuur	3100	3140	3220
zaalhuur KNSB	400	400	320
wedstrijdkosten	100	75	100
inschrijving KNSB	400	534	500
bibliotheek	100	56	80
materiaal	200	9	80
clubblad	650	520	550
prijzen	200	68	75
<u>gambiet-tournooi</u>	300	281	450
diversen	250	260	250
	<u>f 8700</u>	<u>f 8190</u>	<u>f 8625</u>
	=====	=====	=====

HERZIENE Balans per 1 augustus 1991 (in hele guldens)

<u>Activa</u>		1-8-90	1-8-91	<u>Passiva</u>		1-8-90	1-8-91
materiaal	f	1153	f 1047	<u>kapitaal</u>	f	8252	f 8063
bibliotheek		1400	1316	contributies		-	240
<u>kant.voorraad</u>		245	171	bijdrage GT		500	-
rente		280	345	diversen		61	-
contributies		20	240	gereserv.voor:			
Sterrek.giro		4000	4218	afs.materiaal		115	105
Plusrek.giro		1800	1194	afs.biblioth.		140	132
kas en giro		170	9				
		<u>f 9068</u>	<u>f 8540</u>			<u>f 9068</u>	<u>f 8540</u>
		=====	=====			=====	=====

Voorstel voor een Bekercompetitie

Het bestuur stelt voor vanaf het komend seizoen elk jaar een bekercompetitie te organiseren.

- Inschrijving staat open voor alle leden van S.G. Staunton/Helpman.
- De winnaar van de bekercompetitie krijgt de Albers beker (een wisselbeker).
- Er wordt gespeeld volgens het knock-out systeem (maximaal zes ronden).
- Het speeltempo bedraagt 1.45 uur voor veertig zetten, gevolgd door 15 minuten uitvluggeren. Bij remise volgt een match van 2 snelschaakpartijtjes (5 minuten p.p.p.p.). Mocht de uitslag dan nog steeds gelijk zijn, worden er extra snelschaakpartijtjes gespeeld, totdat een beslissing is gevallen.
- De indeling wordt door loting vastgelegd. De speeldata worden van te voren bekendgemaakt. Er wordt alleen op clubavonden gespeeld, de partijen beginnen om half acht (in plaats van acht uur!). Voor het spelen van een bekerpartij krijgt men een bonuspunt in de interne competitie.
- De bovenste zes spelers uit de interne competitie van vorig jaar plus de twee bekerfinalisten van het vorig jaar worden zo ingedeeld dat zij elkaar pas in de laatste drie ronden kunnen ontmoeten.
- De bekercompetitie zal zo worden ingedeeld dat de laatste ronde uiterlijk in maart gespeeld wordt om te voorkomen dat de interne competitie beïnvloed wordt door de bekercompetitie.

Wedstrijtleider intern, Nico Schellingerhout

KNSB competitie. De kwestie van degradatie als slechtste 8-ste.

We willen nog even stil staan bij deze zaak, die wellicht niet voor iedereen duidelijk is. Er zijn 6 derde klassen in de KNSB competitie. Uit iedere klasse degraderen de nummers 9 en 10, maar omdat er 13 regionale bonden zijn waarvan de kampioenen automatisch promoveren degradeert ook de slechtste 8-ste. En dat was dit jaar een buitengewoon spannende aangelegenheid. In 3D moest Scheve Toren uit Pijnacker aantreden tegen Overschie dat aan een gelijk spel genoeg had voor het kampioenschap. Scheve Toren had één wedstrijd punt minder dan wij maar meer bordpunten. Om 17.00 zat er voor Scheve Toren beslist niet meer in dan 4-4 en de deal was snel gemaakt. Men ging er van uit dat Paul Keres het tegen ons niet op een accoordje kon gooien maar omdat om 17.00 uur reeds bekend was dat Lasker geweldig onderuit was gegaan tegen Haren was dat wel het geval. Erg zuur voor de Scheve Toren! Overigens zal iedereen hebben kunnen constateren dat wij de 4-4 op eigen kracht hebben binnengehaald. En om misverstanden te voorkomen; Het 2e team van DSC uit Delft is als kampioen van de Haagse Schaakbond gepromoveerd en dat team wordt nu versterkt met Yeb Blom. Hij gaat dus niet voor Scheve Toren spelen en de scheve zetten die hij in een toreneindspel uitvoerde tegen Paul Keres zijn dus zuiver toevallig.

Schaken en verstrooidheid.

Lasker, wereldkampioen van 1894-1921 schaakte om aan de kost te komen. Zijn interesse ging meer uit naar zaken als wiskunde en filosofie en dit soort verheven bezigheden gaan nog al eens gepaard met enige verstrooidheid. Zo begaf Lasker zich eens omstreeks de eeuwwisseling vanuit zijn toenmalige verblijfplaats Londen naar Parijs en na zijn bagage te hebben afgegeven in zijn pension toog hij op weg naar de bekendste schaakgelegenheid op aarde, het Café de la Régence aldaar. Toen hij terug wilde keren naar zijn pension was hij het adres vergeten en ook de weg er heen kon hij niet meer vinden. Vandaar dat hij een telegram stuurde naar Londen met het verzoek hem terug te telegraferen wat het adres was van zijn pension. Daarbij vergat hij echter te vermelden waar hij zich op dat moment bevond. Gelukkig herinnerde hij zich na enige tijd het adres van zijn pension en toen hij daar arriveerde werd hij opgewacht door zijn gastheer met de mededeling: gelukkig meneer Lasker dat u er bent, want er is een telegram voor u gekomen. Dat telegram was geadresseerd aan Dr. Emanuel Lasker, Rue de Latour 12 en de inhoud luidde: Uw adres is Rue de Latour 12.

Overigens kon men tijdens de Olympiade in München in 1958 een Deen zijn koffie zien roeren met een loper, terwijl een Canadese speler zijn eigen bril bezorgde bij de afdeling gevonden voorwerpen.

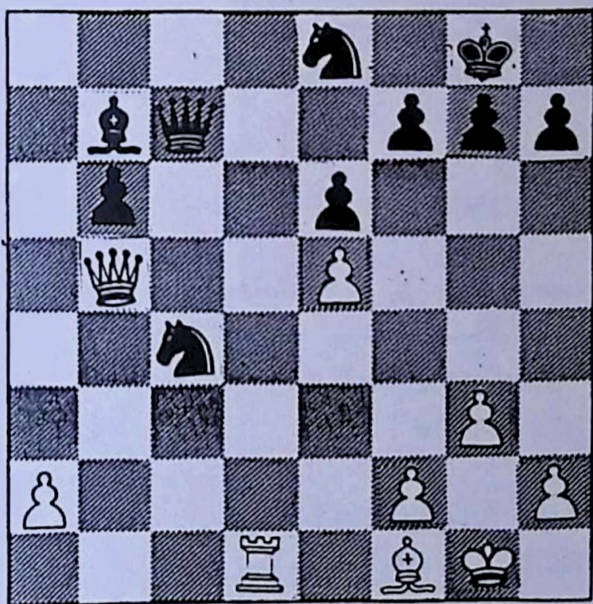
Wat is een gambiet.

Iedereen weet sinds het vorige nummer wie Staunton was, maar als leden van een club, die ieder jaar een gambiet-toernooi organiseert, dient men ook te weten waar het woord gambiet vandaan komt. Dat woord wordt sinds de 16e eeuw gebruikt en het betekent: " een beentje lichten ", naar het Italiaanse " dare il gambetto ".

Groningen 7 - SISSA 6. Noppen speelde voor noppes.

Dank zij boeiende rapportages in de NOSBO mededelingen heeft de gehele Gronings-Drentse schaakgemeenschap kunnen nagenieten van deze topper in de slotronde van de NOSBO competitie. Gelukkig is iedereen er na begrijpelijke aarzelingen van overtuigd dat de wedstrijdleader te goeder trouw is geweest en dat de oorzaak van zijn foute beslissing ligt in onjuiste informatie, opgedaan tijdens een cursus voor wedstrijd-leider. En dat is wel het meest frappante van dit geval want in andere sporten waar men ook met tijdsduur en tijdslimieten heeft te maken ligt deze zaak toch niet anders. Voor alle activiteiten waarbij meerdere personen zijn betrokken is het gewenst dat er een afspraak wordt gemaakt wanneer men begint. En hoe meer mensen er bij zijn betrokken, hoe belangrijker het is dat het werkelijke aanvangstijdstip zo dicht mogelijk in de buurt ligt van het afgesproken tijdstip. Een maaltijd in een gezin en een wedstrijd van de F.C. Groningen kunnen in dit opzicht als de 2 uitersten worden beschouwd en een wedstrijd in de NOSBO competitie ligt daar ergens tussenin. Maar het werkelijke aanvangstijdstip van een voetbalwedstrijd is het moment waarop de bal wordt afgetrapt en de scheidsrechter zijn stopwatch indrukt en een bokswedstrijd begint wanneer iemand een klap op een gong geeft. Tijdens een - goed georganiseerd - schaaktoernooi worden de klokken exact op de afgesproken (officiële) aanvangstijd ingedrukt, vaak op aanwijzing van een wandklok en dan ligt het uiteraard voor de hand dat deze wandklok wordt gebruikt om te constateren of iemand meer dan een uur te laat is.

Damesschaak. Een extra Marsopgave.

De stelling hiernaast is uit de partij Chiburdanidze - Xie Jun, gespeeld tijdens de Olympiade te Manilla. Deze dames zijn resp. oud-wereldkampioen en wereldkampioen. De laatste zet van wit was 25. Db2-b5 en zwart gaf het op, aldus Schaaknieuws no 284. Nu moeten we uiteraard de verleiding weerstaan om onaardige dingen te zeggen over damesschaak want Yeb Blom struikelde het vorig seizoen zelfs over Carla Bruinenberg van Pallas-Deventer, maar deze opgave lijkt toch wat voorbarig, want de weg naar de winst is na 25..Pc4-d6 erg smal i.v.m. de matdreiging op de diagonaal h1-a8. Hoe wint wit?

Bobby weer achter het schaakbord en Jannes weg achter het dambord.

Terwijl de kranten bol staan van het heroptreden van Bobby Fischer met de door hem ontworpen anti-tijdnood klok besteedt ook de nieuwe programmagids voor de Oosterpoort en de Stadsschouwburg aandacht aan deze figuur. Wat dit toneelstuk met Bobby Fischer te maken heeft is een raadsel, maar misschien is dat ook wel de bedoeling. Gezien uw redacteur de indruk heeft dat niet zo veel leden regelmatig de schouwburg bezoeken, zal hij er wel weer zelf heen moeten gaan om er achter te komen. Wij zullen de lezers van dit periodiek te zijner tijd op de hoogte stellen van de bevindingen.

Stadsschouwburg
vrijdag 14 mei
zaterdag 15 mei

HET NATIONALE TONEEL BOBBY FISCHER IS ALIVE AND LIVES IN PASADENA/LARS NÖRÉN

regie: Albert Lubbert • decor: kostuums: Rien Bekkers • spel:
Anne Wil Blankers, Wil van Kralingen, Bram van der Vlugt,
Hans H. J. Voer

Opnieuw een groot familiedrama van de Zweedse toneelschrijver, die zich laat inspireren door Strindberg, O'Neill, Albee en Tsjechov. Een eenpaar en hun twee kinderen worden ten tonele gevoerd. Ze dreigen te versikken in hun onderlinge afhankelijkheidsrelaties. Dochter Ellen heeft een verstoorde relatie met haar moeder die zelf nu versleend zit opgesloten in haar egocentrisme. Vader Carl en zoon Thomas verkeren in hun eigen verstilde wereld. Niemand durft de ander echter los te laten uit angst voor nog meer beschadigingen. Tijdens de voorstelling worden scheuren in de relationele banden zichtbaar, die grote dramatische momenten tot gevolg hebben.
normale prijs f22,50 / voordeelprijs f20,-

Met de huidige spelregels is dammen hetzelfde als voetballen met doelen van 3 i.p.v. 7 meter. Bijna alles wordt dan 0-0 en dat is geen interessante uitslag.

Jannes van der Wal
(in de Groninger Gezinsbode)

Het kan bijna niet anders of de worstelaars moeten soms het gevoel hebben dat ze de verkeerde sport hebben gekozen. De dammers van de vechtsporten.

Hans Ree, in een beschouwing over de Olympische Spelen.

Marsoppgaven. De toverkunsten van Michael Tal uit Riga. (1936-1992)

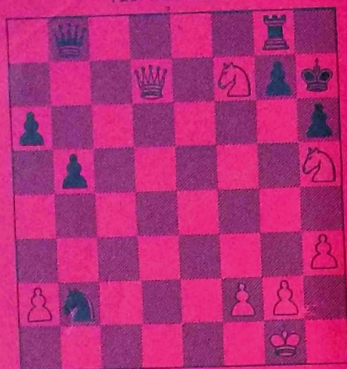
De opgaven staan deze keer in het teken van Michael Tal die ruim 2 maanden geleden overleed en de schaakwereld bijzonder veel schoons heeft nagelaten. Zijn zegetocht naar de wereldtop was er één die voor hem slechts door Paul Morphy was verricht en dat was precies 100 jaar eerder. Als een in het westen nog onbekende figuur veroverde hij in 1957 het kampioenschap van de USSR, won in 1958 het interzonale toernooi in Portoroz, in 1959 het candidatentoernooi, dat eveneens in Joegoslavië werd gehouden en in 1960 versloeg hij wereldkampioen Botwinnik. Merkwaardig genoeg maakte in dezelfde tijd nog een schaker furore door in 1957 het kampioenschap van de USA te winnen waarmee hij eveneens gerechtigd was om aan het interzonale toernooi deel te nemen en zich daar ook kwalificeerde voor het candidatentoernooi, nl Bobby Fischer. Tal zette in dat toernooi Fischer met 4-0 aan de kant. Zij waren toen resp. 22 en 16 jaar oud. Nadat Tal de wereldtitel had veroverd openbaarde zich een nierziekte. Hij verloor de revanche match en werd tijdens het kandidaten toernooi in 1962 te Curacao opgenomen in het ziekenhuis. Van zijn ziekte is hij nooit hersteld maar hij bleef deel uitmaken van de wereldtop tot ongeveer 1980 toen hij voor het laatst in een candidatentoernooi uitkwam en door Jan Timman werd verslagen. Hierbij 4 fragmenten uit de periode 1957-1960, de tijd dat hij de schaakhemel bestormde en de harten stal van de schaakwereld.

De eerste stelling is uit de partij Tal-Antosjin uit het kampioenschap van de USSR 1957. Tal is vanuit een gesloten Spaanse opening ten aanval getrokken, heeft enige zetten eerder een kwaliteit gegeven door een loper op b2 onschadelijk te maken en nu moet de kroon op het werk worden gezet. Maar dat is in dit geval geen sinecure en Tal miste deze combinatie die anders waarschijnlijk als de onsterfelijke combinatie van Tal de geschiedenis in zou zijn gegaan. In deze stelling speelde Tal 31. h3-h4? en na het antwoord 31...Dc8! moest Tal al zijn combinatie talenten aanwenden om nog remise te maken. Hoe had hij kunnen winnen. (Niet geschikt voor lezers met ratings voor de tijd van Napoleon) Stelling 2 en 3 zijn uit het candidatentoernooi 1959 en hierin is Smislov de tegenstander. Smislov had in 1957 van Botwinnik gewonnen maar had de revanche match in 1958 verloren, een lot dat ook Tal zou ondergaan. Zwart (Smislov) heeft in stelling 2 zijn 40-ste zet gedaan, namelijk 40...Tg7-d7. Dat lijkt op het eerste gezicht geen goeie en dat is het ook niet maar er dreigde met de vlag in top wel mat in 3 zetten, te beginnen met Df8+. Na het antwoord van Tal gaf Smislov op. Hoe ging dat en wat had hij moeten spelen om minimaal remise te maken? In stelling 3 staat Tal met de zwarte stukken een stuk achter en heeft gewonnen 37...De6-d5 gespeeld. Ja, en dan zit je in tijdnood wel even tegen de dreiging e4-e3 aan te kijken. Begrijpelijk dat Smislov hier 38. Dg3-e5 speelde waarmee hij zowel mat als dameruil dreigt. Dat stelde echter Tal in staat om middels een echte schwindel een half punt te redden. Hoe ging dat en hoe had Smislov kunnen winnen. Stelling 4 is uit de match om het wereldkampioenschap in 1960 die Tal met ruim verschil won. Het is de 17e partij en Tal staat voor met 9-7. Tal heeft 2 pionnen in de aanval gestoken en Botwinnik speelt met de vlag op vallen 39...De4-d5?? en dat kostte hem een vol punt. Hoe maakte Tal de partij uit en wat had Botwinnik moeten spelen.

Oplossingen opgaven uit het vorige nummer.

- Stelling 1. 1. Txe6+, Dxe6; 2. Dc7+, gevolgd door 3. Ld6.
 Stelling 2. 1. Da8+, Kg7; 2. Lxe5!, Dxe5; 3. Dh8+, gevolgd door Pxf7.
 Stelling 3. 1. Lxf7, Txf7; 2. Dh8+, gevolgd door Pxf7.
 Stelling 4. 1. Dh8+, gevolgd door Pxf7.

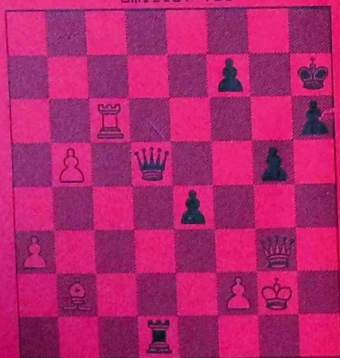
Tal-Antosjin

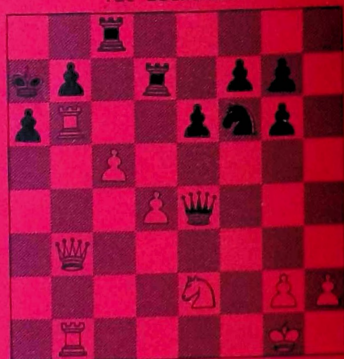
Tal-Smislov

Smislov-Tal

Tal-Botwinnik

NEEM EEN ABONNEMENT OP

ACTUEEL WEEKBLAD

SCHAAKNIEUWS

Maak f 79.50 over op giro 3206366
en u ontvangt jaarlijks 48 nummers